

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

для студентів усіх форм навчання
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № від
р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2020

Методичні вказівки до виконання дипломної роботи магістра для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» / уклад. Т.В. Давидюк, Н.Ю. Єршова, Т.А. Жадан, Н.М. Побережна, Л.С. Стригуль, Н.В. Якименко-Терещенко: – Харків : НТУ «ХП», 2020. – 64 с.

Рецензент:

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Мета та завдання дипломної роботи	6
2 Регламент процедурних аспектів підготовки та захисту дипломної роботи	
2.1 Основні етапи підготовки, тематика та наукове керівництво ДР	
2.2 Графік виконання ДР та контроль за його дотриманням	
2.3 Прийняття кафедрою рішення про допуск ДР до захисту та захист ДР	
2.4 Критерії оцінювання ДР	
3 Загальні вимоги до змісту дипломної роботи	
3.1 Вимоги до вступної частини ДР	
3.2 Вимоги до основної частини ДР	
3.2.1 Вимоги до теоретичного розділу ДР.....	
3.2.2 Вимоги до обліково-аналітичного розділу ДР.....	
3.2.3 Розробка та обґрунтування заходів, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування, аналізу, аудиту, ефективності використання предмета дослідження.....	
3.2.4 Вимоги до висновків.....	
3.3 Вимоги до оформлення ілюстративного матеріалу	
Додаток А Перелік тем дипломних робіт	
Додаток Б Зразок заяви про закріплення теми дипломної роботи.....	
Додаток В Документи про перевірку дипломної роботи на плагіат.....	
Додаток Г Приклад основних техніко-економічних показників діяльності підприємства.....	
Додаток Д Зведена таблиця фінансових показників діяльності підприємства (приклад).....	
Додаток Е Список наукових праць магістра кафедри економічного аналізу та обліку Петрова Олександра Петровича.....	
Додаток Ж Структура основної частини дипломної роботи (зразок)	
Додаток К Титульний аркуш презентації (зразок)	

ВСТУП

Відповідно до навчального плану підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» передбачено виконання дипломної роботи (ДР) та її захист на засіданні екзаменаційної комісії, що є завершальним етапом процесу підготовки магістрів в НТУ «ХП», перевіркою рівня їх готовності до професійної діяльності з обраної спеціальності та здібностей використовувати отриманні знання в аналізі складних економічних явищ і процесів, самостійно розробляти практичні рекомендації щодо розв'язання проблемних ситуацій.

Магістр - це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Магістр повинен мати фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і використання наукової інформації.

Для написання дипломних робіт в НТУ «ХП» характерним є єдність цілей і напрямків навчальної, наукової і виховної роботи, тісна взаємодія всіх форм і методів наукової роботи студентів, що реалізуються в навчальному процесі.

Працюючи над дипломною роботою, студент повинен засвоїти навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності підприємства (установи, організації), обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій.

Загальними вимогами до дипломної роботи є: цільова спрямованість, чіткість побудови, логічна послідовність викладення матеріалу, глибина дослідження й повнота висвітлення питань, переконливість аргументації, стислість і точність формулювань, конкретність викладу результатів роботи, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій.

Повнота й особливості реалізації цих завдань залежать від напряму дослідження, сфери діяльності підприємства (установи, організації) та їх специфічних рис.

Показником високої якості підготовки магістра є наявність у випускній

роботі узагальнених аналітичних матеріалів та обґрунтованих рекомендацій, які повністю або частково можуть бути використані при веденні бухгалтерського обліку на окремому підприємстві.

Випускники-магістри, які досягли значних успіхів у науково-дослідницькій діяльності можуть бути рекомендовані до вступу до аспірантури.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота (ДР) – це самостійне теоретико-прикладне дослідження, що виконується студентом на завершальному етапі здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти.

За основним призначенням ДР є кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої екзаменаційна комісія (ЕК) визначає рівень теоретичної та практичної підготовки випускника, його здатність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння відповідної кваліфікації.

Дипломна робота є творчою, самостійною роботою, в якій на основі виконаних студентом досліджень сформульовано та обґрунтовано наукові положення, сукупність яких можна класифікувати як нову ідею або теоретичне обґрунтування проблеми. Дипломній роботі притаманні також ознаки наукової праці: відповідність сучасному станові розвитку економічної науки та господарської практики, наявність дискусійного та полемічного матеріалу, застосування методичного апарату та інструментарію економічних досліджень, аргументованість висновків та пропозицій.

Мета дипломної роботи — теоретичне обґрунтування та поглиблене вивчення організаційних, обліково-методичних, контрольних та аналітичних аспектів за об'єктами дослідження з метою розробки практичних рекомендацій з їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети в процесі написання дипломної роботи необхідно розв'язати сукупність таких завдань:

- встановити закономірності розвитку об'єкта дослідження для формування можливих тенденцій його еволюції;
- розкрити економічну сутність об'єкта дослідження;
- дослідити нормативно-правову базу з метою узгодження окремих положень законодавчих актів, нормативних документів, міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вітчизняних П(С)БО за об'єктом дослідження;
- систематизувати практичні знання за обраною проблемою;
- науково обґрунтувати теоретичні основи проблеми, яка досліджується;
- самостійно проаналізувати наукові публікації та зміст інструктивно-нормативних матеріалів з метою групування існуючих поглядів на проблему;
- окреслити елементи облікової політики за об'єктом дослідження;
- проаналізувати звітну інформацію за обраною темою на її відповідність вимогам корисності в процесі прийняття управлінських рішень;
- розробити рекомендації з удосконалення організаційних / обліково-

методичних / контрольних / аналітичних аспектів за об'єктом дослідження.

Завдання дипломної роботи виконуються та розгортаються на всіх етапах процесу підготовки ДР, а саме шляхом:

- визначення проблеми дослідження у ДР, її актуальності для конкретної організації, галузі, господарської системи;
- формування студентом мети і завдань дослідження;
- обґрунтування предмета творчого аналізу, який відображає суть досліджуваної проблеми і пов'язує між собою структурні складові ДР;
- вибору методів дослідження та обґрунтування доцільності їх використання;
- підбору інформаційних джерел (монографічної літератури, періодичних видань, статистичних даних, економічної інформації бази практики, інформації про світовий досвід, публікацій у мережі Internet);
- проведення комплексного аналізу діяльності підприємства, на матеріалах якого виконується ДР;
- розроблення та обґрунтування проекту заходів, спрямованих на удосконалення організаційних / обліково-методичних / контрольних / аналітичних аспектів за об'єктом дослідження підприємства, на матеріалах якого виконується ДР.

Підготовка дипломної роботи повинна продемонструвати вміння студента:

- а) використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання й практичні навички в області бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу і аудиту;
- б) аналізувати наукову, соціально-економічну інформацію, дані статистичної, фінансової звітності;
- в) узагальнювати вітчизняний і закордонний досвід в області бухгалтерського обліку, аналізу, оподаткування, контролю і аудиту;
- г) використовувати сучасний інструментарій економічного аналізу;
- д) використовувати у процесі дослідження сучасні інформаційні технології, засоби комунікації й прикладні комп'ютерні програми.

ДР повинна містити елементи дослідження і не повинна бути описовою, у ній не допускається дослівний виклад відповідних розділів підручників, текстуальне використання літературних матеріалів, пояснювальних записок до річних звітів підприємства та ін.

2 РЕГЛАМЕНТ ПРОЦЕДУРНИХ АСПЕКТІВ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

2.1 Основні етапи підготовки, тематика та наукове керівництво ДР

Підготовка магістрів за спеціальністю «Облік і оподаткування» здійснюється згідно з відповідною освітньою програмою протягом 1,5 року.

На першому році навчання призначається науковий керівник ДР з числа професорів та доцентів кафедри, наукова діяльність яких пов'язана із проблемами обліку, оподаткування, аналізу, аудиту підприємств різних організаційно-правових форм. Разом з керівником магістр обирає напрямок дослідження з урахуванням актуальності у сьогоденних умовах, можливості інформаційного забезпечення, тематики власних досліджень у рамках НДРС.

Вибір теми є першим, а тому визначальним етапом дослідження. Тема повинна бути обрана свідомо, а інтерес до теми, прагнення вирішити сформульовані проблеми повинні постійно супроводжувати дослідника. Тема дипломної роботи записується в додаток до диплому.

При виборі теми слід враховувати її актуальність, можливість використання статистичних та інших даних, отримання і опрацювання відповідного матеріалу. Важливо також урахувати, що за обраною темою ДР на матеріалах бази практики необхідно підготувати звіт з наведенням конкретних розрахунків, аналізом облікової політики та обґрунтуванням напрямів вдосконалення методик обліку, оподаткування, аналізу, аудиту відповідно до об'єкту дослідження.

Вибираючи напрям дослідження, доцільно користуватися запропонованим переліком тем (додаток А), проте він не є обов'язковим і може уточнюватись або доповнюватись за бажанням студента та його наукового керівника.

Тематика дипломних робіт щорічно доопрацьовується відповідно до змін, які відбуваються в практиці роботи підприємств та актуальних питань бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

Студент обов'язково повинен погодити тему дипломної роботи зі своїм науковим керівником. Узгоджені теми подаються на кафедру для розгляду та затвердження. Обрана студентом тема дипломної роботи затверджується на підставі його письмової заяви (додаток Б).

Закріплення за студентом теми дипломної роботи оформлюється наказом ректора НТУ «ХП» не пізніше ніж за півроку до закінчення навчання за спеціальністю. Цим самим наказом призначаються наукові керівники дипломних робіт.

Науковий керівник дає рекомендації про використання літературних джерел і інформаційної бази, вибір методів дослідження, терміни підготовки окремих розділів ДР й у цілому організації роботи.

2.2 Графік виконання ДР та контроль за його дотриманням

Контроль за дотриманням графіку виконання дипломної роботи здійснює науковий керівник, який фіксує рівень готовності дипломних робіт і вживає необхідних заходів у випадку недотримання графіка виконання роботи. Стан підготовки ДР обговорюється на засіданнях кафедри економічного аналізу та обліку.

Обов'язками наукових керівників є:

- консультування студентів з питань вибору теми роботи, розробки її змісту, добору спеціальної літератури, підготовки окремих розділів;
- видача студентові завдання на дипломну роботу із зазначенням термінів виконання кожного розділу;
- контроль за дотриманням студентом регламенту підготовки дипломної роботи;
- контроль якості дипломної роботи;
- підготовка відгуку про дипломну роботу з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до структури критеріїв оцінки.

Керівник оцінює рівень готовності дипломної роботи і звітує про відхилення від графіка написання роботи перед завідувачем кафедри.

Порушення строків виконання дипломної роботи є підставою для можливого перенесення її захисту на наступний рік.

Студент під керівництвом наукового керівника складає план ДР і зазначає назви розділів. Керівник деталізує розділи за окремими пунктами, ставить до відома студента про терміни підготовки окремих розділів ДР та її завершення.

2.3 Прийняття кафедрою рішення про допуск ДР до захисту та захист ДР

Завідувач кафедри для допуску ДР до захисту вивчає представлені документи і надає висновок про допуск, підставою для якого служать наступні документи:

1) Пояснювальна записка та графічний матеріал. Пояснювальна записка представляє собою оформлену відповідно до нормативних вимог ДР. Обов'язковою частиною роботи є ілюстративний матеріал, який характеризує об'єкт ДР, ілюструє динаміку його основних організаційно-економічних показників, методи вирішення завдань, алгоритми й результати виконаних

розрахунків, висновки й рекомендації. Графічний матеріал повинен бути відображений у тексті пояснювальної записки та використовується для презентації роботи. Склад і зміст ілюстративного матеріалу обирається дипломником за узгодженням з науковим керівником;

2) Відгук наукового керівника. Після одержання завершеної, оформленої відповідно до вимог і підписаної студентом-дипломником пояснювальної записки разом із графічним матеріалом науковий керівник надає відгук, оформлений у письмовому вигляді. Відгук наукового керівника містить відповідність отриманих результатів затвердженому графіку написання роботи; визначає ступінь відповідальності й самостійності, активність і творчість, виявлені студентом у період підготовки дипломної роботи; всебічно характеризує якість дипломної роботи; вміння автора узагальнювати матеріал; відповідність загальних висновків завданням, наведеним у вступі до ДР. Наприкінці відгуку керівник зазначає чи допускається ДР до захисту. Відгук підписується керівником і передається магістранту. Студент повинен ознайомитися зі змістом відгуку;

3) Зовнішня рецензія. ДР підлягає обов'язковому рецензуванню науковими працівниками, які мають науковий ступінь і (або) наукове звання. У процесі підготовки зовнішньої рецензії, рецензент оцінює ДР на предмет її практичної цінності для обраного підприємства. У рецензії повинні бути відзначені актуальність теми, а також те, наскільки успішно розкриті усі поставлені завдання у ДР. Надається розгорнута характеристика кожного розділу дипломної роботи з виділенням позитивних сторін і недоліків. У висновку рецензент викладає свою точку зору про загальний рівень кваліфікаційної роботи дипломника й оцінює її. За умови своєчасного виконання дипломної роботи рецензія повинна бути передана студенту не пізніше, ніж за три дні до її захисту;

4) Довідка про успішність. Якщо представлена робота відповідає встановленим вимогам, завідувач кафедри підписує роботу й допускає студента до її захисту. Якщо завідувач кафедри вважає неможливим допустити студента до захисту, це питання розглядається на засіданні кафедри в присутності студента і його наукового керівника.

Висновок керівник дипломної роботи надає тільки у разі проходження студентом перевірки дипломної роботи на наявність плагіату (протокол перевірки студент надає керівнику в роздрукованому вигляді, використовуючи програму АНТИПЛАГІАТ (додаток В).

Захист дипломної роботи на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК)

Захист випускних робіт проводиться на засіданнях ЕК. Склад ЕК визначається кафедрою і затверджується наказом ректора НТУ «ХП».

Секретар ЕК відповідно до наказу про допуск студентів до захисту ДР формує окремі групи студентів (по 8-10 осіб) і визначає конкретний день і час захисту ДР окремо для кожної групи.

Підтвердженням повної готовності дипломної роботи є наявність:

- пояснювальної записки разом із ілюстративним матеріалом, оформленої відповідним чином та підписаної студентом, керівником, рецензентом, відповідальним за нормоконтроль, консультантом з охорони праці й навколишнього середовища, цивільного захисту, з позначкою завідувача кафедри про допуск до захисту;

- довідки про успішність (здійснює підготовку такої довідки секретар ЕК та керівник);

- відгуку наукового керівника (з підписом керівника);

- зовнішньої рецензії (з підписом рецензента).

На захист студент повинен підготувати:

- доповідь (на 5-7 хв.);

- презентацію;

- роздатковий ілюстративний матеріал.

У ході доповіді представляються і обґрунтовуються отримані результати, викладаються висновки до проведеного дослідження. Доповідь супроводжується поясненнями на основі ілюстративного матеріалу. У процесі доповіді необхідно зробити посилання на всі слайди, що ілюструють доповідь.

Крім доповіді, захист включає: відповіді студента на запитання членів ЕК і осіб, присутніх на захисті; заслуховування відгуку керівника й рецензії; відповіді на відзначені у відгуку й рецензії недоліки й зауваження. У своїх відповідях студент повинен продемонструвати знання всіх розділів роботи, достатній рівень теоретичної й професійної підготовки.

Свій виступ на засіданні ЕК бажано почати зі слів: «Шановний Голове! Шановні члени екзаменаційної комісії! На ваш розгляд виносяться основні положення дипломної роботи на тему: «...» та закінчити словами: «Доповідь закінчено. Дякую за увагу». У своєму виступі студент повинен **обов'язково** робити посилання на ілюстративний матеріал.

Під час захисту ведеться протокол засідання екзаменаційної комісії. Окремо відзначається думка членів комісії про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Загальний час захисту не повинен перевищувати 20 хвилин у середньому на одного студента.

Після обговорення підсумків захисту виносяться рішення. У разі незгоди між членами комісії думка голови є вирішальною. Рішення комісії

оголошується Головою ЕК в день захисту дипломної роботи.

Увага!

- ✓ До захисту дипломної роботи допускаються студенти, які не мають академічної заборгованості.
- ✓ Тема дипломної роботи повинна мати науково-дослідний характер. Недопустимим є вибір однієї й тієї ж теми двома студентами, що пишуть дипломну роботу на прикладі одного й того ж підприємства.
- ✓ Теми дипломних робіт закріплюються за студентами відповідно до поданих заяв. У заяві повинна бути вказана назва теми дослідження та підприємства, на базі якого виконується робота (додаток Б).
- ✓ У матеріалах дипломної роботи зміст однієї й тієї ж думки повинен логічно розвиватися від початку до кінця. Не можна висловлювати особистих протилежних поглядів про предмет, що розглядається.
- ✓ При написанні дипломної роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичені матеріали або окремі результати досліджень.
- ✓ У випадку виявлення в дипломній роботі плагіату така робота знімається із захисту та студенту надається інша тема для написання дипломної роботи.

2.4 Критерії оцінювання ДР

Загальне оцінювання ДР здійснюється на засіданні ЕК у складі провідних спеціалістів кафедри відповідно до наказу ректора НТУ «ХПІ» за 100-бальною шкалою.

3 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

ДР повинна мати характер наукового дослідження, сприяти вирішенню конкретних прикладних проблем, що підтверджується її структурою. ДР повинна містити відомості про елементи новизни й практичне використання результатів. При підготовці ДР студент повинен обов'язково робити посилання на джерела інформації, звідки запозичені наукові положення або цифровий матеріал. ДР повинна розкрити вміння магістра викладати матеріал пояснювальної записки стисло, логічно й аргументовано.

ДР складається з пояснювальної записки, що містить графічну частину. Пояснювальна записка до дипломної роботи включає наступні структурні елементи:

- титульні аркуші встановленого зразка (титульний аркуш, відомість документів, завдання на ДР, пояснювальна записка до ДР);

- реферат;
- зміст;
- перелік познач та скорочень (за наявності);
- вступ;
- основну частину (розділи пояснювальної записки);
- висновки;
- список джерел інформації;
- додатки (за наявності).

Пояснювальна записка умовно ділиться на наступні три частини:

- вступна частина;
- основна частина;
- додатки.

Загальний обсяг основної частини складає 50-70 сторінок.

Оформлення пояснювальної записки повинне відповідати вимогам стандартів НТУ «ХП»:

1) Дипломні проекти та дипломні роботи. Загальні вимоги до виконання / викон. Є.І. Сокол [та ін.]. – СТЗВО-ХП-2.01-2018; Чинний від 01.10.2018. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – 31 с. – (Стандарт закладу вищої освіти. Система стандартів з організації навчального процесу). URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/documents/stzvo.khpi_2.01-2018.pdf

2) Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання / викон. Є.І. Сокол [та ін.]. – СТЗВО-ХП-3.01-2018; Чинний від 01.10.2018. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – 49 с. – (Стандарт закладу вищої освіти. Система стандартів з організації навчального процесу). URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/documents/stzvo.khpi_3.01-2018.pdf

3.1 Вимоги до вступної частини ДР

До вступної частини дипломної роботи магістра відносяться:

- титульні аркуші;
- реферат;
- зміст;
- перелік познач та скорочень (за наявності);
- вступ.

Титульні аркуші. Титульний аркуш і завдання на ДР видаються на випускаючій кафедрі й оформляються магістром згідно вимог Стандарту НТУ «ХП» СТЗВО-ХП-2.01-2018.

Реферат. Дипломна робота містить реферат, який виконується трьома мовами: українською, російською та англійською (німецькою, французькою тощо). Обсяг реферату кожною мовою не повинен перевищувати 1 сторінки

друкованого тексту. Реферат повинен містити: відомості про обсяг дипломної роботи; перелік ключових слів; текст реферату.

До відомостей про обсяг дипломної роботи записують: кількість сторінок пояснювальної записки до ДР, кількість ілюстрацій, таблиць, джерел інформації та додатків.

Перелік ключових слів повинен давати уявлення про зміст ДР і містити від 5 до 15 слів (словосполучень) у називному відмінку однини, виконаних у рядок через кому великими літерами.

Текст реферату повинен відображати основний зміст ДР, включаючи такі аспекти, як мета, об'єкт (предмет), методи, результати дослідження або розробки. Текст реферату має бути стислим і точним. Слід використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, стандартизовану термінологію, уникати складних граматичних зворотів, маловідомих термінів і символів.

Оформлення реферату повинно відповідати вимогам СТЗВО-ХПІ-3.01-2018, підрозділ 5.2.

Зміст. Зміст ДР повинен містити: перелік познач та скорочень; вступ; заголовки розділів, підрозділів і пунктів (за необхідності) основної частини; висновки; список джерел інформації; додатки з посиланням на сторінки. Оформлення змісту ДР повинно відповідати вимогам СТЗВО-ХПІ-3.01-2018, підрозділ 5.3.

Перелік познач та скорочень. Якщо в тексті пояснювальної записки до ДР зустрічаються умовні позначки, скорочення, символи, одиниці вимірювання, які не передбачені чинними стандартами, а також специфічна термінологія, то їх перелік має бути поданий у вигляді окремого списку. Перелік повинен розташовуватись стовпцем, у якому ліворуч за абеткою наводять умовні позначки, скорочення тощо, а праворуч – їх детальне розшифрування. Перелік умовних познач та скорочень розміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Оформлення переліку познач та скорочень повинно відповідати вимогам СТЗВО-ХПІ-3.01-2018, підрозділ 5.4.

Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми ДР, її наукове і практичне значення для конкретного підприємства і у цілому.

У вступі подають загальну характеристику дипломної роботи у такій послідовності: обґрунтування актуальності обраної теми ДР, короткий огляд літературних джерел, мета, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, практичне значення отриманих результатів, апробація результатів дипломної роботи.

Обґрунтування актуальності обраної теми ДР має свідчити про те,

як автор уміє вибрати важливу для теорії і практики тему, як розуміє і оцінює її економічну і соціальну значущість. Актуальність теми ДР характеризує наукову і професійну підготовленість магістра.

Висвітлення актуальності теми ДР повинно бути небагатослівним і містити:

- сутність проблеми дослідження;
- суттєве значення для подальшого розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, теорії і практики;
- вирішення конкретних питань, які сприяють якісним змінам у науці чи виробництві;
- доцільність роботи, її відмінність у порівнянні з відповідними розв'язаннями проблеми (наукового завдання).

Наприклад, “Дотримання певних правил здійснення розрахунків з підзвітними особами, що передбачають послідовність і точність заповнення первинних документів, отримання і видачу готівки підзвітній особі, контроль за проведенням розрахунків, відображення операцій на бухгалтерських рахунках і у звітності дозволяє значно підвищити надійність проведення операцій на цій ділянці обліку й знизити витрати. Наявність дискусійних питань з обліку розрахунків з підзвітними особами свідчить про чималий інтерес до обраної проблематики та необхідність більш детального дослідження”.

Короткий огляд літературних джерел складається з метою інформування про стан розробки обраної теми ДР. Цей огляд повинен довести, що вказана тема розкрита лише частково або в іншому аспекті, що існують невирішені проблемні питання, які потребують подальшого дослідження. Огляд літератури за темою ДР повинен показати ступінь ознайомлення студента зі спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати раніше зроблене та визначати головне в сучасному стані вивчення теми.

Наприклад, “Огляд літературних джерел показав, що дослідженням проблем бухгалтерського обліку розрахунків з підзвітними особами займалися такі провідні вчені й теоретики бухгалтерського обліку як О.М. Кузьмінський, І.В. Малишев, П.П. Німчинов, В.П. Палій, Я.В. Соколов та інші. Однак, ці питання розглядалися в умовах ручного ведення бухгалтерського обліку і не враховували тих факторів, що впливають на облік розрахунків з підзвітними особами в сучасних умовах”;

Далі формулюються мета і завдання дослідження, в процесі вирішення яких послідовно розкриватиметься зміст ДР.

Мета дослідження полягає у вирішенні наукової проблеми шляхом удосконалення обраної сфери діяльності конкретного об'єкта. Мета формулюється лаконічно та конкретизується у завданнях дослідження. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Між метою і кінцевим результатом дослідження має бути тісний зв'язок. Поставленої мети обов'язково треба досягти. І неодмінно перевірити, чи чітко визначене досягнення мети у висновках.

Наприклад, «Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з підзвітними особами підприємства».

Мета дослідження реалізується через конкретні завдання, які треба вирішити відповідно до цієї мети. **Завдання дослідження** повинні мати як теоретичний, так і прикладний характер: доопрацювання та уведення нових понять, класифікаційних ознак, розкриття їх сутності і змісту, розробка показників, критеріїв, принципів, умов і факторів та інше. Завдання дослідження формулюється у формі переліку дій: «вивчити...», «розкрити...», «охарактеризувати...», «встановити...», «обґрунтувати...», «проаналізувати...» та інше. Формулювати завдання слід ретельно, оскільки їх вирішення становитиме зміст розділів і підрозділів звіту з науково-дослідної практики, а згодом і дипломної роботи. Про досягнення мети слід зазначити у висновках всієї роботи, про вирішення конкретних завдань засвідчують у кінці відповідних розділів дослідження.

Наприклад, «Для досягнення поставленої мети в роботі визначені для вирішення наступні завдання:

- провести огляд літературних джерел та виявити проблемні питання щодо обліку розрахунків з підзвітними особами;
- проаналізувати особливості обліку розрахунків з підзвітними особами в інших країнах світу;
- розкрити особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві тощо».

Окреслюючи об'єкт і предмет дослідження, слід урахувати, що вони співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виокремлюється та частина предмету дослідження, яка визначає тему ДР. **Об'єкт дослідження** – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Об'єктом дослідження є господарська діяльність підприємства певної галузі (але не саме підприємство), порядок і побудова бухгалтерського обліку на ньому, сукупність операцій, що утворюють той чи інший вид діяльності тощо. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта.

Предмет дослідження – це теоретичне відтворення об'єктивної дійсності, які підлягають безпосередньому вивченню у даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження.

Наприклад, «Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку розрахунків з підзвітними особами на підприємстві, а предметом дослідження – сукупність теоретичних і організаційно-методичних підходів до бухгалтерського обліку розрахунків з підзвітними особами на підприємстві».

Тема, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження перебувають у нерозривному зв'язку. У своїй сукупності вони зумовлюють зміст всієї роботи, основних положень, висновків і рекомендацій, які магістр виносить на захист.

Важливою складовою вступу є **методи дослідження**, які вказують на шляхи досягнення мети та розв'язання поставлених у роботі завдань, свідчать про достовірність і вірогідність отриманих результатів. Тут коротко характеризують теоретичну та методологічну базу дослідження, подають перелік використаних методів. Перерахування методів здійснюють у тісному зв'язку із змістом дослідження, зазначаючи що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Після визначення результатів дослідження необхідно визначити **практичне значення отриманих результатів**, тобто значущість цієї праці для науки і практики із зазначенням можливості та конкретних шляхів використання результатів дослідження.

Апробація результатів дипломної роботи. Вказуються форми і види реалізації наукових досліджень, а саме: на яких наукових конференціях, наукових семінарах, круглих столах оприлюднені результати досліджень, що включені до дипломної роботи у вигляді тез доповідей, наукових статей (додаток Е).

Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки. Оформлення вступу ДР повинно відповідати вимогам СТЗВО-ХПІ-3.01-2018, підрозділ 5.5.

3.2 Вимоги до основної частини ДР

Основна частина ДР містить наступні розділи (додаток Ж):

- теоретичний;
- обліковий;
- аналітичний.

3.2.1 Вимоги до теоретичного розділу ДР

Наприклад, «**Теоретичні основи обліку та аналізу фінансових результатів підприємства**»

Перший розділ дипломної роботи присвячується дослідженню теоретичних питань (рекомендований обсяг 10-15 сторінок). У цьому розділі знаходять широке відбиття позиції уряду, законодавчі й нормативні матеріали, наукові джерела (статті, тези, монографії, автореферати дисертацій тощо) з обраної теми. В ньому обов'язково розглядаються поняття й визначення, сутність проблеми, огляд існуючих підходів до її розв'язку в Україні, закордонного досвіду, міжнародних стандартів фінансової звітності. Оцінюється рівень теоретичної розробки теми з погляду різних авторів і аргументовано формулюється думка студента по розглянутих питаннях. При цьому механічний виклад точок зору різних авторів без дискусії й без формування обґрунтованої власної позиції не допускається. Викладаючи питання теорії, студент повинен пам'ятати, що ця частина його дипломної роботи – не ціль, а всього лише етап для більш повного й всебічного висвітлення вибраної теми.

Для підтвердження актуальності обраної теми може бути використаний статистичний матеріал щодо предмету дослідження. Наприклад: проведений аналіз динаміки фінансових результатів діяльності (запасів, власного капіталу, дебіторської заборгованості та ін.) за даними фінансової звітності підприємств, які узагальнено на сайті <http://www.ukrstat.gov.ua/>. Наприклад:

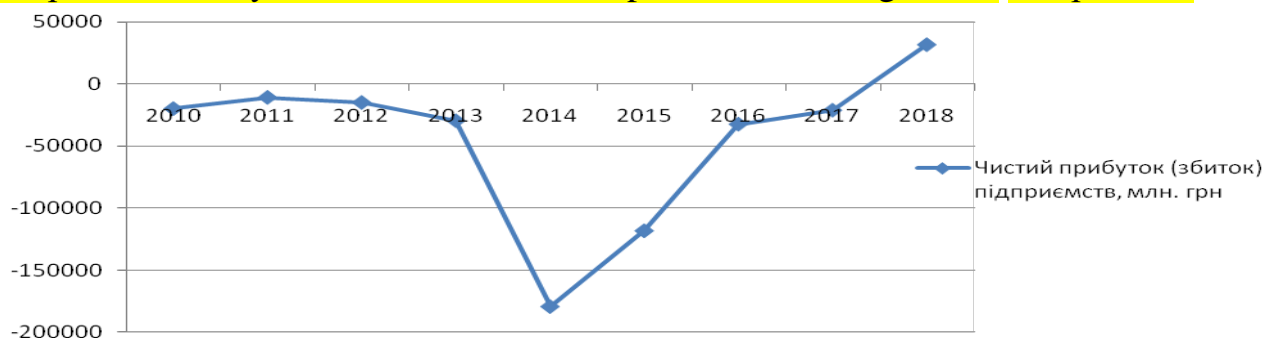


Рисунок 3.1 - Динаміка чистого прибутку (збитку) підприємств
малого бізнесу України

* розраховано за даними [<http://www.ukrstat.gov.ua/>.]

Рекомендується розкрити історію розвитку предмета дослідження, проаналізувати закордонний досвід організації обліку й складання фінансової звітності. Бажано розглянути в зіставленні національні та міжнародні стандарти обліку і фінансової звітності. Питання теорії необхідні для розгляду практичних питань досліджуваної проблеми.

В роботі може бути приділена увага особливостям нормативно-правового забезпечення ведення обліку, оподаткування чи аудиту об'єкта дослідження; проаналізовані останні зміни в положеннях законодавчої бази в

частині ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності; проведені порівняння з положеннями міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Обов'язково слід формулювати власну позицію, не обмежуючись простим переказом точок зору науковців та практиків.

Вивчення літературних джерел за темою дипломної роботи передбачає опрацювання за останні п'ять років монографічних видань, статей в періодичних виданнях, тез доповідей конференцій, авторефератів дисертацій та ін.

Рекомендується при підготовці ДР використовувати наступні джерела:

- закони, постанови, інструктивні й методичні вказівки України з питань бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування;
- монографії й наукові праці (статті, тези, автореферати дисертацій і т.д.).

Законодавчі й нормативні документи, окремі питання по темі дослідження можуть бути освітлені в періодичних економічних виданнях: журналах, газетах.

Спеціальну літературу доцільно обирати за останні п'ять років, тому що в них викладаються останні досягнення, які мають безпосереднє відношення до теми дослідження.

Власні думки студента по темі дослідження повинні бути вміло розміщені в текстовій частині, які трактуються особистим займенником першої особи множини або від третьої особи однини. Із цією метою бажано застосовувати конструктивні вирази: “вважаємо”, “припускаємо”, “на нашу думку”, “у роботі викладається”, “автором отримане”, “спостерігається” і т.п. Не прийнято вживати особистий займенник від першої особи однини, тобто “я”, “мною”.

У цьому розділі студент має продемонструвати свою обізнаність з теоретичними напрацюваннями у напрямку дослідження, методами їх критичного аналізу, вміння обґрунтувати вибір напрямку дослідження. Структурно перший розділ, як правило, складається з 2-3 підрозділів, в яких необхідно:

- розкрити стан теоретичних напрацювань з обраної теми, проаналізувати існуючі погляди на ті чи інші аспекти дослідження, виявити невирішені питання, які потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані. Для цього необхідно провести аналіз (огляд) літературних джерел за темою дослідження;

- надати оцінку діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів нормативної та довідкової бази за досліджуваною

проблемою. Розкрити власне розуміння цієї бази, обґрунтувати необхідність, доцільність окремих документів.

Приклад огляду літературних джерел

Наведено приклад конспектування опрацьованих джерел інформації з питань бухгалтерського обліку фінансових інвестицій як послідовне виконання завдань дослідження.

Завдання 1. Дослідити та проаналізувати сутність ключового поняття(ть) предмету дослідження.

Можна опрацювати спеціальну літературу з бухгалтерського обліку (аналізу і аудиту – якщо звучить в назві теми) предмету дослідження і навести визначення понять різними авторами. Опрацювання літератури можна подати текстом або ж оформити у вигляді таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Розкриття терміну “фінансові інвестиції” в літературних джерелах

Джерело	Визначення
Задорожний З.В., Крупка Я.Д. [19*]	Фінансові інвестиції – це активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора (с. 366)
Коробов М.Я. [23]	Фінансові інвестиції – це вкладення капіталу в різні сфери діяльності господарюючого суб’єкту з метою отримання додаткового доходу (прибутку) та досягнення соціального ефекту (с. 160)
і т.д.	

*Тут і далі номер за списком використаних літературних джерел

Можна провести аналіз одержаних даних і оформити його у вигляді таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Аналіз дефініцій поняття “фінансові інвестиції”

Критерії групування	Джерело			
	Задорожний З.В., Крупка Я.Д. [19]	Коробов М.Я. [23]	Шуміліна С.М. [96]	і т.д.
Як вкладення капіталу	+	+	–	
Сукупність практичних дій по реалізації інвестицій	–	–	+	
і т.д.				

Проаналізувавши викладений вище матеріал, потрібно навести критичну оцінку дефініцій, визначити проблеми, які можуть виникнути при аналізі підходів різних авторів, вчених, та можна (за доцільності) навести власну думку щодо визначення ключового поняття з теми дослідження.

Завдання 2. Провести огляд літературних джерел наукового характеру

з питань обліку (аналізу і аудиту – якщо звучить в назві теми) предмету дослідження.

Дослідження періодичних видань (вісників, збірників наукових праць і т.д.) можна подати текстом або ж оформити у вигляді таблиці 3.3, зазначивши короткий зміст досліджуваних статей.

Таблиця 3.3 – Питання щодо обліку фінансових інвестицій, які розглядалися в періодичних виданнях

Джерело	Анотація статті
Винокуров Д. Финансовые инвестиции // Налоги и бухгалтерский учет. – 2018. – № 23 [40]	Наведено визначення інвестицій відповідно до Закону України, розглянуто оцінку інвестицій при придбанні: на дату балансу, за справедливою вартістю, за амортизованою собівартістю та за методом участі в капіталі; оцінку фінансових інвестицій при вибутті
Горицкая Н. Сущность П(С)БО 12 “Финансовые инвестиции” // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2019. – № 24 [20]	Наведено визначення терміну «інвестиції» як один із головних показників економічного росту. Економічною основою інвестицій є необхідність відтворення використаних основних засобів (ОЗ), забезпечення придбання додаткових ОЗ для розширення виробництва та збільшення доходу інвестора. Під фінансовими інвестиціями слід розуміти господарські операції, які передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів
Грачова Р. Новый план рахунків не открыл Америку // Дебет-Кредит. – 2017. – № 8 [11]	Проаналізовано переваги та недоліки плану рахунків, приклади формування фінансових результатів основної діяльності підприємства за новою та старою методологією бухобліку з відображенням їх у бухгалтерському обліку
і т.д.	

Питання, які розглядалися в періодичних виданнях з бухгалтерського обліку (аналізу і аудиту – якщо звучить в назві теми) предмету дослідження, можна узагальнити в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Питання, які розглядалися в періодичних виданнях з обліку фінансових інвестицій

Періодичні видання та автори статей	Питання, що розглядалися				
	Інвестиції в цінні папери	Облік іноземних інвестицій	Облік інвестицій в статутні капітали	Облік фінансових інвестицій	і т.д.
Світ бухгалтерського обліку					
Богатко Н.Г. [10]	+	–	–	–	
Даниленко О.О. [20]	–	+	–	–	
Бізнес-бухгалтерія					
Заяц В. [31]	–	+	–	–	
Светаков Е. [40]	–	+	–	–	
Клунько А. [51]	–	+	–	–	
і т.д.					

Досліджуючи ступінь розкриття питань з обраної теми в матеріалах конференцій, можна оформити таблицю 3.5.

Таблиця 3.5 – Стан висвітлення бухгалтерського обліку (аналізу і аудиту – якщо звучить в назві теми) фінансових інвестицій в матеріалах науково-практичних конференцій

Конференція	Автор та назва статті	Питання, що розглядалися
Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток науки про бухгалтерський облік» (23-24 листопада 2013 р., Національна академія статистики, обліку і аудиту, м. Київ)	Бутинець Ф.Ф. Статутний капітал: історичні проблеми обліку	1) досліджено історичний аспект обліку капіталу; 2) проведено аналіз визначень капіталу, власного капіталу, статутного капіталу, статутного фонду
і т.д.		

Висновки за результатами проведеного дослідження, формування власної позиції по досліджуваним питанням.

Приклад формулювання назви розділу та підрозділів до першого розділу:

1 Теоретичні основи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту операцій з руху запасів

1.1 Еволюція поняття “запаси” та основні тенденції розвитку їх обліку на сучасному етапі

1.2 Аналіз наукових поглядів щодо визначення актуальних проблем бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту операцій з руху запасів

1.3 Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та аудиту операцій з руху запасів

3.2.2 Вимоги до обліково-аналітичного розділу ДР

Другий розділ дипломної роботи (рекомендований обсяг 15-20 сторінок) – обліково-аналітичний, який як правило складається з 2-3 підрозділів. Структура цього розділу та кількість підрозділів визначається магістрантом та науковим керівником.

Мета розділу – оцінка господарської діяльності підприємства, дослідження методів організації та ведення на підприємстві обліку (та оподаткування за необхідності) предмету дослідження.

У другому розділі рекомендується передбачити такі підрозділи (структурні елементи):

- організаційно-економічна характеристика підприємства і оцінка його

господарської діяльності;

- аналіз динаміки та структури показників, які характеризують стан предмета дослідження;

- організація та методика бухгалтерського обліку предмету дослідження на підприємстві.

В підрозділі «Організаційно-економічна характеристика підприємства і оцінка його господарської діяльності» зазначаються: місцезнаходження, його організаційно-правова форма, галузева приналежність підприємства, основні види діяльності, аналізується організаційна структура підприємства. Наводиться перелік організаційно-економічних показників діяльності підприємства та їх значення за 3 останніх звітних роки. Джерелами інформації для визначення значень показників є фінансова звітність підприємства, річні звіти підприємства про основні показники діяльності, звіти з праці, використання робочого часу, акти перевірок, аудиторські висновки, аналітичні записки для керівництва підприємства, оперативні зведення роботи підприємства та ін. Перелік техніко-економічних показників та порядок їх аналізу наведено у додатку Г. За погодженням з керівником дипломної роботи з урахуванням специфіки теми дипломної роботи та інших факторів перелік основних показників діяльності підприємства може змінюватися. Динаміка зміни організаційно-економічних показників підлягає аналізу. Відносні показники повинні порівнюватися зі значеннями попередніх періодів.

Також у даному підрозділі може бути приділена увага дослідженню галузі, в якій працює підприємство (за даними <http://www.ukrstat.gov.ua/>. або регіональних служб статистики). Наприклад:

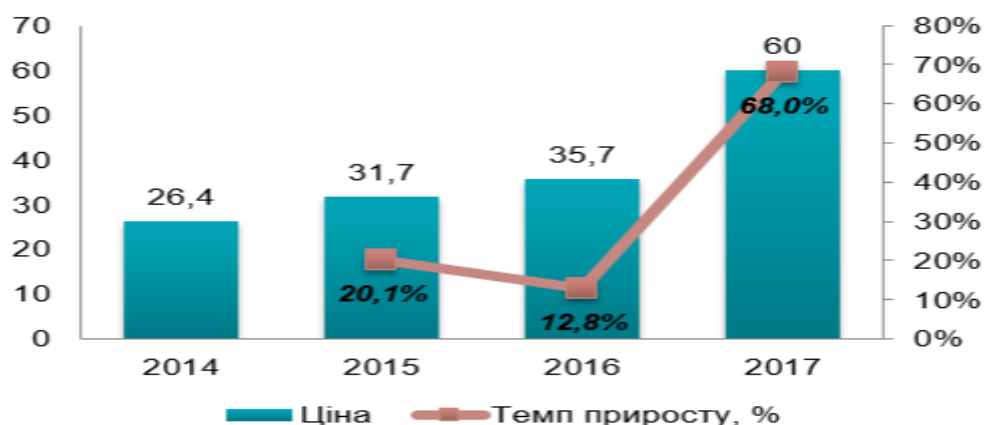


Рисунок 3.2 - Динаміка зміни середньої вартості фізичної охорони в Україні, грн/час

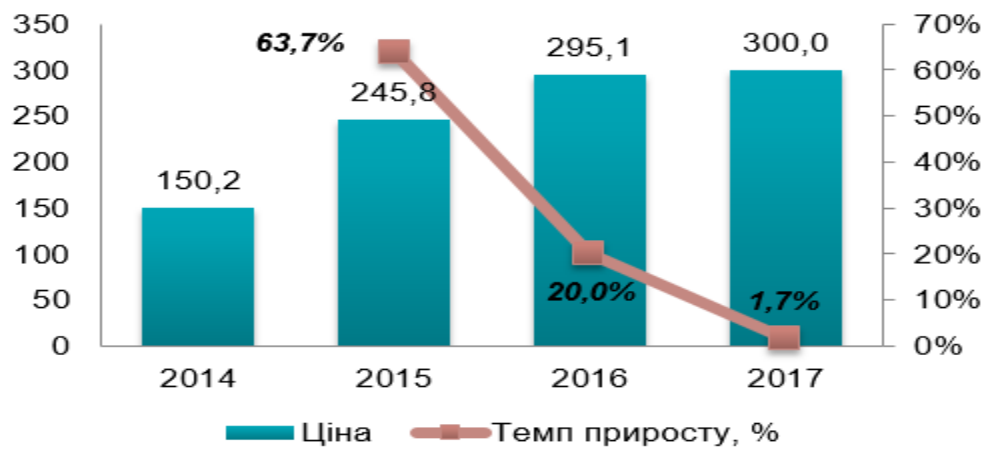


Рисунок 3.3 - Динаміка зміни середньої вартості перевірки приміщень в Україні, грн/час

Характеристика підприємства завершується оцінкою його фінансового стану. Одним з методів аналізу фінансового стану підприємства є розрахунок та аналіз фінансових коефіцієнтів. У процесі здійснення цього аналізу визначаються відносні показники, що характеризують різні аспекти діяльності підприємства.

Найбільш часто аналіз фінансового стану підприємства здійснюється за допомогою показників (коефіцієнтів) фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності, оборотності активів, рентабельності.

Результати розрахунків фінансових коефіцієнтів зводяться в таблицю, рекомендована форма якої наведена в додатку Д.

На підставі аналізу робляться висновки про економічний і фінансовий стан підприємства, виявляються проблеми, недоліки та тенденції розвитку.

Завданнями наступного підрозділу **«Аналіз динаміки та структури показників, які характеризують стан предмета дослідження»** є: обґрунтування етапів аналітичного процесу; формування інформаційної бази аналізу за кожним етапом; оцінка стану, структури та динаміки зміни показників, які характеризують предмет дослідження підприємства; виявлення причин, позитивних і негативних тенденцій зміни показників, які характеризують стан предмета дослідження підприємства; узагальнення отриманих результатів.

У підрозділі **«Організація та методика бухгалтерського обліку предмету дослідження на підприємстві»** розглядаються питання організації обліку предмету дослідження на підприємстві. Рекомендується привести організаційну структуру бухгалтерії із зазначенням чисельності відповідних підрозділів і відобразити їх функції, обов'язки і права; вказати, яка організаційна форма ведення обліку застосовується на підприємстві:

журнальна, меморіально-ордерна або інша.

Також необхідно навести деталі з облікової політики підприємства про порядок обліку обраного предмету дослідження. Копію наказу про облікову політику можна надати в додатку до дипломної роботи.

Слід також привести склад фінансової звітності підприємства, як квартальної, так і річної та вказати, кому і коли вона надається. У разі застосування підприємством міжнародних стандартів фінансової звітності необхідно зробити відповідні пояснення.

Далі робиться висновок про стан організації обліку на підприємстві, наводяться виявлені недоліки та порушення, на підставі чого розробляються і реалізуються системи заходів щодо удосконалення організації обліку.

В цьому підрозділі дипломної роботи також необхідно:

- розглянути і розкрити зміст господарських операцій підприємства із предметом дослідження, порядок їх оформлення первинними документами;
- вказати, які синтетичні рахунки застосовуються для обліку предмета дослідження, якими обліковими регістрами оформляється облік;
- вказати об'єкти аналітичного обліку предмета дослідження;
- навести перелік видів звітності (фінансової, статистичної, податкової), зміст та порядок її складання, терміни надання із зазначенням користувачів звітності.

На завершення підрозділу робляться висновки про стан ведення обліку предмета дослідження на підприємстві і, за наявності, наводяться виявлені недоліки і порушення.

У цьому підрозділі можна також розглянути інформаційні системи і технології обліку предмета дослідження, які використовуються на підприємстві.

За необхідності (виходячи з об'єкту та предмету дослідження) можна також розглянути аудит предмету дослідження на підприємстві, що передбачає розкриття наступних питань:

- мета і завдання аудиту предмета дослідження;
- нормативна база та джерела інформації для проведення аудиту предмета дослідження;
- методичні прийоми і контрольно-аудиторські процедури процесу аудиту;
- узагальнення роботи аудитора, розробка та реалізація системи заходів щодо удосконалення аудиту предмета дослідження.

Для розкриття цих питань студент може використовувати результати раніше проведених перевірок на підприємстві та аудиторських висновків. У додатку до дипломної роботи можна привести копії аудиторських висновків.

3.2.3 Розробка та обґрунтування заходів, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування, аналізу, аудиту, ефективності використання предмета дослідження

Третій розділ дипломної роботи (рекомендований обсяг 15-20 сторінок) як правило складається з 2-3 підрозділів. Структура цього розділу та кількість його підрозділів визначається магістром і науковим керівником.

Мета розділу - розробка рекомендацій щодо удосконалення предмета дослідження і оцінка корисності й ступеня можливості їх реалізації.

Завдання розділу:

- розробка пропозицій щодо удосконалення предмета дослідження, його методичного чи організаційного забезпечення з врахуванням результатів аналізу, проведеного у другому розділі дослідження;
- здійснення аналізу корисності й ступеня можливості реалізації результатів роботи.

3.2.4 Вимоги до висновків

Висновки повинні бути короткими та чіткими, давати повне уявлення про виконання поставлених у вступі завдань. Із формулювань повинні бути виключені загальні фрази. У висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані в процесі дослідження.

Висновки починаються з формулювання завдання або проблеми, їх значення для науки і практики.

Наприклад, «1) Проаналізувавши поняття «капітал» в економічній ретроспективі можна стверджувати про його багатогранність та неоднозначність на кожному з історичних етапів. В науковій літературі немає однозначного трактування поняття власного капіталу, що призводить до труднощів здійснення процесу структуризації власного капіталу вітчизняних акціонерних товариств. Аналіз різних точок зору вітчизняних та зарубіжних науковців щодо сутності поняття «власний капітал» дав змогу визначити власний капітал як балансові ресурси підприємства, авансовані ним на формування активів, необхідних для забезпечення безперервної його діяльності з метою максимізації прибутку».

Ознайомлення із висновками повинно сформувати уявлення про реалізацію автором ДР поставленої мети і виконання завдань. Важливо вказати на теоретичну і практичну цінність дослідження. У висновках необхідно наголосити на тому, що мету дослідження досягнуто, а всі поставлені завдання вирішено. Обсяг висновків — 2-5 сторінок.

3.3 Вимоги до оформлення ілюстративного матеріалу

Ілюстративна частина дипломної роботи оформляється у вигляді

комп'ютерної презентації, роздрук слайдів якої (ілюстративний матеріал) подається в альбомі з титульним аркушем (додаток К).

На слайди доцільно виносити діаграми (графіки), схеми, алгоритми, таблиці і формули, що відображають початкову інформацію і одержані результати. Слайди додатково можуть містити анімацію процесів, відеофрагменти та інші динамічні об'єкти. Всі графічні матеріали повинні бути описані по тексту дипломної роботи.

Основний акцент змісту як звичайного ілюстративного матеріалу, так і слайдів презентації, треба зробити на представленні **конкретних результатів** проведеного дослідження, що повинно сформулювати уявлення про ступінь реалізації автором дипломної роботи поставленої мети і завдань.

Рекомендується презентацію розпочинати зі слайду у вигляді структурно-логічної схеми взаємозв'язку наукового дослідження в межах обраної теми, який подається після титульної сторінки ілюстративного матеріалу.

Кількість слайдів визначається студентом за погодженням з науковим керівником, виходячи з обраного об'єкту та предмету дослідження.

Рекомендується виконувати слайди з використанням комп'ютерної програми MS Power Point шрифтом Times New Roman (або Arial) або у вигляді PDF-документу на листах формату А4. Кожний слайд повинен мати основний заголовок. Неосновні заголовки і написи виконуються меншими розмірами.

Слайди повинні мати аналітично-розрахункову та практичну інформативність. Площа листа (слайду) повинна бути раціонально використана.

Діаграми всіх видів повинні мати найменування, яке повинне розташовуватися над діаграмою і пояснюючу частину (текстову, графічну), яка повинна розташовуватися під діаграмою. Перетин написів і ліній не допускається. Приклад оформлення слайдів наведено на рис. 3.4.

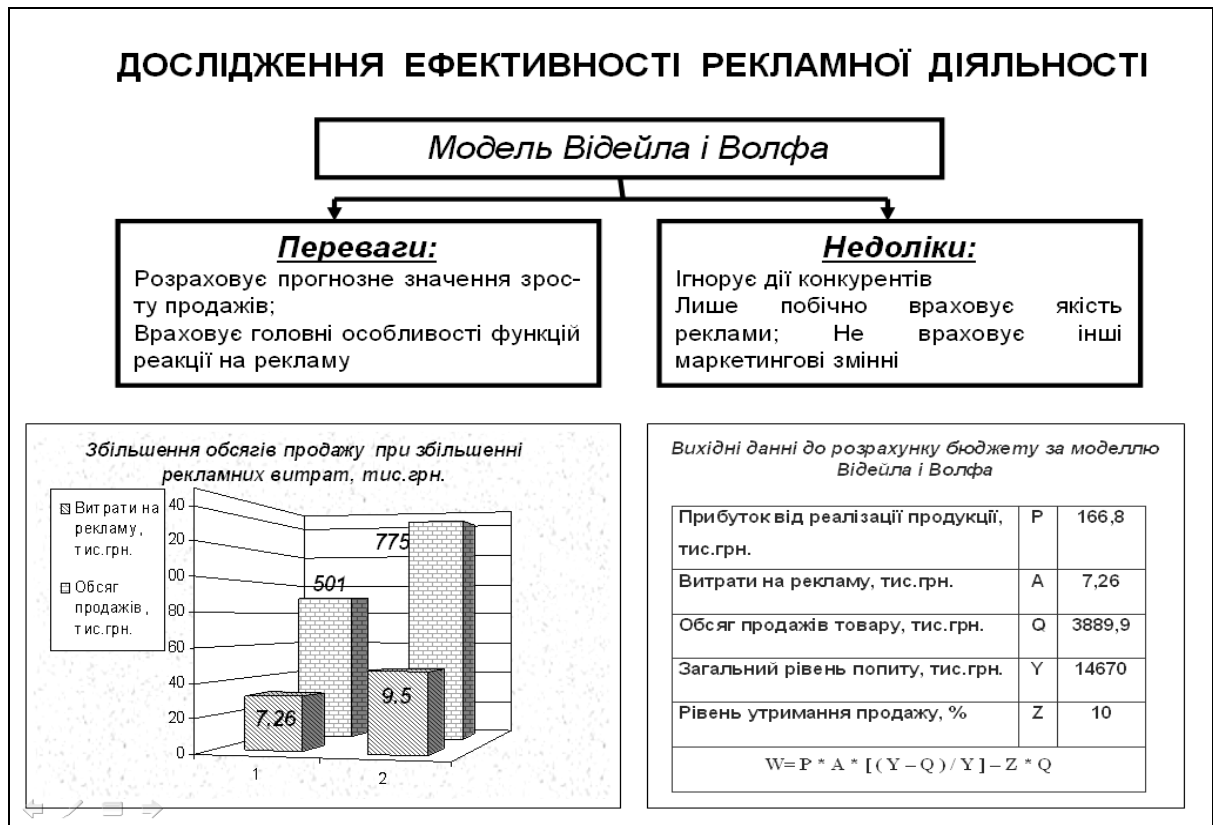


Рисунок 3.4 - Приклад оформлення слайдів дипломної роботи

Всі слайди слід роздрукувати і представити на підпис керівнику. Після підписання слід розмножити в кількості, достатній для роздачі членам екзаменаційної комісії, і зброшурувати.

Один екземпляр слайдів презентації підшивається в кінець дипломної роботи.

Перелік тем дипломних робіт

- 1 Аналіз та аудит фінансової звітності підприємства
- 2 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит витрат, доходів і фінансових результатів діяльності автотранспортного підприємства
- 3 Організація бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підрядних будівельних організацій
- 4 Особливості бухгалтерського обліку в торгівлі
- 5 Організація бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання
- 6 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит витрат, доходів і фінансових результатів страхової компанії
- 7 Бухгалтерський облік та аудит оплати праці, аналіз ефективності використання трудових ресурсів
- 8 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит формування собівартості для прийняття управлінських рішень
- 9 Організація бухгалтерського обліку та аналіз розрахунків з бюджетом з податку на прибуток
- 10 Організація бухгалтерського обліку та аудит непрямих податків промислових підприємств
- 11 Організація бухгалтерського обліку і податкового регулювання діяльності промислових підприємств
- 12 Організація бухгалтерського обліку і контроль розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість
- 13 Займи і кредит: бухгалтерський облік, контроль, аналіз ефективності його використання
- 14 Бухгалтерський облік і аналіз операцій з розподілу прибутку
- 15 Використання економічного аналізу в контролі
- 16 Бухгалтерський облік і контроль інших заохочувальних і компенсаційних виплат працівникам
- 17 Облік і аналіз маржинального доходу в системі управління підприємством
- 18 Бухгалтерський облік і контроль розрахунків з покупцями і замовниками
- 19 Бухгалтерський облік і контроль доходів: теоретико-методичні засади гармонізації вимог П(С)БО та податкового законодавства

20 Сучасні концепції формування облікової політики для цілей бухгалтерського обліку

21 Шляхи покращення організації обліку та аналізу використання основних засобів підприємства.

22 Дослідження процесів трансформації обліку основних засобів за МСФЗ та ефективності їх використання на підприємстві.

23 Удосконалення організації обліку необоротних активів та нові підходи до аналізу їх використання.

24 Дослідження обліку та аналізу грошових потоків як елемент забезпечення інноваційної діяльності підприємства.

25 Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації як фактор підвищення ефективності роботи підприємства.

26 Шляхи вдосконалення організації та ведення обліку виробничих запасів.

27 Удосконалення обліку, аналізу та управління дебіторською заборгованістю підприємства.

28 Удосконалення системи управління оборотними коштами промислового підприємства на основі їх аналізу та обліку.

29 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту малоцінних і швидкозношуваних предметів підприємства.

30 Розробка деяких заходів по підвищенню фінансової стійкості підприємства на основі удосконалення аналізу та обліку власного капіталу.

31 Удосконалення організації обліку та аналізу праці та заробітної плати на підприємстві.

32 Удосконалення системи аналізу ту обліку використання трудових ресурсів підприємства як фактор підвищення конкурентоздатності продукції.

33 Удосконалення використання оплати праці на підприємстві в кризових умовах господарювання, її облік і аудит.

34 Удосконалення системи аналізу та обліку використання трудових ресурсів підприємства, як фактор підвищення його конкурентоздатності.

35 Шляхи покращення організації обліку оплати праці та аналіз використання фонду оплати праці.

36 Удосконалення обліку та аналізу витрат основної діяльності промислового підприємства.

37 Оцінка та аудит суб'єкта господарювання в умовах трансформації структури його капіталу.

38 Удосконалення обліку та аналізу ресурсної бази комерційного банку.

39 Шляхи вдосконалення системи обліку і аудиту формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства.

40 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту формування повної собівартості для прийняття управлінських рішень.

41 Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління виробничими ресурсами підприємства.

42 Витрати на виробництво і калькулювання собівартості продукції: обліково-аналітичне забезпечення.

43 Удосконалення обліку та управління прибутком підприємства.

44 Теоретичні та практичні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів діяльності підприємства.

45 Розробка заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства на основі обліково-аналітичних даних про фінансові результати.

46 Удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів діяльності, як основи визначення фінансової стійкості підприємства в системі збалансованих показників.

47 Удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів діяльності з метою підвищення фінансової стійкості підприємства.

48 Шляхи удосконалення обліку прибутку і методи підвищення рівня рентабельності у сучасних умовах господарювання.

49 Удосконалення фінансової стратегії та підвищення ефективності діяльності підприємства на основі аналізу фінансової звітності.

50 Дослідження проблематики, необхідності та ефективності запровадження МСБО та МСФЗ для обліку заробітної плати на підприємстві.

51 Удосконалення методики і техніки складання консолідованої фінансової звітності, аналіз та аудит її показників.

52 Податкова звітність підприємства: удосконалення методики складання та значення в управлінні.

53 Розробка та обґрунтування заходів з оптимізації оподаткування підприємства.

54 Удосконалення податкового обліку на підприємстві шляхом податкового планування.

55 Удосконалення системи податкового обліку на підприємстві в контексті євроінтеграційних процесів в Україні.

56 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підприємств торгівлі.

57 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів страхової компанії.

58 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності автотранспортного підприємства.

59 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підрядних будівельних організацій.

60 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності промислового підприємства.

61 Удосконалення обліку, аналізу та аудиту витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності сільськогосподарського підприємства.

62 Удосконалення організації обліку, аналізу та аудиту діяльності акціонерних товариств.

63 Удосконалення управлінського обліку витрат, доходів і фінансових результатів підприємства.

64 Удосконалення організації обліку та аудит непрямих податків промислових підприємств.

65 Удосконалення організації обліку і податкового регулювання діяльності промислових підприємств.

ДОДАТОК Б

Зразок заяви про закріплення теми дипломної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Зав. кафедри економічного аналізу
та обліку

(підпис)

Завідувачу кафедри
економічного аналізу та
обліку

студента б курсу, групи _____
спеціальності “Облік і
оподаткування”

(ПІБ студента)

“__” _____ 20__ р.

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему дипломної роботи «Шляхи вдосконалення системи обліку і аудиту формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства» (дослідження буде проведене на прикладі товариства з обмеженою діяльністю «Амелія»).

“__” _____ 20__ р.

(підпис студента)

ДОДАТОК В

Документи про перевірку дипломної роботи на плагіат

В.1 Форма заяви–згоди на перевірку роботи на плагіат

Керівнику підрозділу _____
(Назва підрозділу, ПІБ керівника підрозділу)

(ПІБ заявника (заявників), місце роботи (навчання))

З А Я В А

Я, автор випускної кваліфікаційної роботи _____

(назва)

засвідчую, що подана до захисту робота виконана самостійно. Всі виявлені у роботі запозичення є правомірними. Автор надає дозвіл на перевірку роботи на оригінальність з метою запобігання плагіату. Автор гарантує, що ним одержано всі необхідні дозволи на використання у роботі матеріалів, що охороняються авторським правом.

Підпис автора

Дата

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

В.2 Довідка про рівень оригінальності роботи

Назва роботи: _____

Вид роботи - випускна кваліфікаційна робота

Автор: _____

(Прізвище, ім'я та по батькові)

Обсяг роботи: _____ арк.

Програмно-технічні засоби перевірки на оригінальність твору:

Результати перевірки на оригінальність твору

Назва структурного елемента (розділів)	Обсяг рукопису	Обсяг, який перевірено на оригінальність	Показник оригінальності/ подібності (у відсотках)	Обґрунтування використання запозичень (заповнюється у разі необхідності)
Всього				

Роботи, обсяг яких перевищує 40 арк., можуть перевірятися на оригінальність тексту вибірково, але обсяг матеріалів, що перевіряються не повинен становити менше 25% роботи.

Загальний висновок: _____

Зав. кафедрою економічного
аналізу та обліку _____

(підпис)

Н.В. Якименко-Терещенко

Керівник _____

(підпис)

(ПІБ керівника)

Дата _____

ДОДАТОК Г

**Приклад основних техніко-економічних показників
діяльності підприємства**

Таблиця Г.1 – Приклад основних техніко-економічних показників
діяльності підприємства

Найменування показників	Абсолютна величина показника за роками (звітними періодами)			Відхилення			
	20... р.	20... р.	20... р.	абсолютні		відносні, %	
				20..р./20.. р.	20..р./20.. р.	20..р./20.. р.	20..р./20.. р.
	1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн							
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн							
Чистий прибуток, тис. грн							
Середньорічна вартість основних засобів (за первісною вартістю), тис. грн							
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн							
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн							
Фонд оплати праці, тис. грн							
Середньорічна чисельність працівників, осіб							
Продуктивність праці одного працівника, тис. грн							
Фондовіддача, грн/грн							
Фондомісткість, коп							

ДОДАТОК Д

Зведена таблиця фінансових показників діяльності підприємства (приклад)

Таблиця Ж.1 - Зведена таблиця фінансових показників діяльності підприємства (приклад)

Показник	на кінець 20.. р.	на кінець 20.. р.	на кінець 20.. р.	Нормативне значення	Відхилення	
					абсолютне 20.. р./ 20.. р.	абсолютне 20.. р./ 20..р.
1	2	3	4	5	6	7
Аналіз майнового стану						
Коефіцієнт зносу основних засобів						
Коефіцієнт оновлення основних засобів						
Коефіцієнт вибуття основних засобів						
Аналіз ліквідності						
Коефіцієнт поточної ліквідності						
Коефіцієнт швидкої ліквідності						
Коефіцієнт абсолютної ліквідності						
Чистий оборотний капітал, тис. грн						
Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості)						
Коефіцієнти капіталізації						
Коефіцієнт фінансової автономії						
Коефіцієнт концентрації залучених засобів						
Коефіцієнт фінансової залежності						
Коефіцієнт фінансового ризику						
Коефіцієнт маневреності власного капіталу						
Коефіцієнти покриття						
Коефіцієнт структури довгострокових вкладень						
Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності						
Коефіцієнт покриття боргів власним капіталом						

Кінець таблиці Д.1

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнти структури довгострокових джерел фінансування						
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів						
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел						
Аналіз ділової активності						
Коефіцієнт оборотності активів						
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості						
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості						
Термін погашення дебіторської заборгованості						
Термін погашення кредиторської заборгованості						
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів						
Коефіцієнт оборотності основних засобів						
Коефіцієнт оборотності власного капіталу						
Аналіз рентабельності підприємства						
Коефіцієнт рентабельності активів						
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу						
Коефіцієнт рентабельності виробництва продукції						
Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції						

ДОДАТОК Е

**Список наукових праць
магістра кафедри економічного аналізу та обліку
Петрова Олександра Петровича**

Таблиця Е.1 - Список наукових праць магістра кафедри економічного аналізу та обліку Петрова Олександра Петровича

Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг, с	Співавтори
1	2	3	4	5
1 Огляд методичних підходів до визначення сутності та прибутку підприємством	друкований	Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент»: Зб. наук. праць. – Луцьк: ЛДТУ. – 2019. – Вип. 3 (10). – С. 91-93.	3	Іванов Р.І.
2 Методичний підхід до створення комплексної системи управління прибутку промислового підприємства в сучасних умовах	друкований	Вісник Національного технічного університету «ХП». Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХП». – 2018. – №13(1). – С. 101-108.	8	-
3 Удосконалення внутрішнього аудиту фінансових результатів діяльності	друкований	«Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку України»: Матеріали ІV всеукраїнської наук.-практ. конф. молодих вчених (Дніпропетровськ, 19–20 квіт. 2019 р.) / М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ: Наука і освіта. – 20'8. – Т.6. – С. 9-10	4	-
		і т.д.		

Магістр каф. ЕАта О

Петров О.П.

Керівник: доц. каф ЕАта О, к.е.н.

Сидоров Л.М.

ДОДАТОК Ж

Структура основної частини дипломної роботи (зразок)

Таблиця Ж.1 - Структура основної частини дипломної роботи (зразок)

Назва розділу	Орієнтовна кількість сторінок	Примітка
1	2	3
Титульний аркуш	1	
Реферат	2	на трьох мовах (українській, російській, англійській)
Зміст	1-2	
Вступ	2-3	
1 Теоретичні основи бухгалтерського обліку, аналізу та контролю операцій з руху запасів 1.1 Еволюція поняття “запаси” та основні тенденції розвитку їх обліку на сучасному етапі 1.2 Аналіз наукових поглядів щодо визначення актуальних проблем бухгалтерського обліку, аналізу та контролю операцій з руху запасів 1.3 Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю операцій з руху запасів Інші варіанти питань, що можуть бути розглянуті в першому розділі: Зарубіжний досвід відображення в обліку операцій з руху запасів Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ Історичний аспект бухгалтерського обліку запасів	10-15 Еволюція поняття “запаси” та основні тенденції їх розвитку (оцінка, класифікація запасів) (як висновок таблиця з основних етапів розвитку). Уточнення поняття “запаси” на сучасному етапі (розкриття сучасного загальноприйнятого поняття обліку, дослідження поглядів сучасних авторів в обліковій літературі, діаграма або схема за групами критеріїв та текстове пояснення, за наявності матеріалу тлумачення в інших країнах, паралельно неоднозначність визначення в нормативній базі, і, відповідно, розробка власного поняття). Ступінь розкриття питання в навчально-практичній літературі. Аналіз наукових та періодичних видань.	
2 Облікове забезпечення операцій з руху запасів на ДНВП «Об’єднання Комунар»: організаційно-методичний аспект 2.1 Організаційно-економічна характеристика основних показників діяльності ДНВП «Об’єднання Комунар» 2.2 Організація та методика бухгалтерського обліку операцій з руху запасів на ДНВП «Об’єднання Комунар»	15-20	Визнання та оцінка запасів Документування руху запасів Методи оцінки запасів при їх вибутті Організація синтетичного та аналітичного обліку запасів, Відображення інформації в облікових регістрах Відображення інформації про запаси в звітності підприємства Завдання, джерела інформації та основні методичні прийоми економічного аналізу (організаційна схема проведення економічного

Кінець таблиці Ж.1

1	2	3
2.3 Економічний аналіз операцій з запасами на ДНВП «Об'єднання Комунар»		аналізу за темою дослідження) Аналіз наявності та ефективності використання запасів Оцінка фінансового стану підприємства
3 Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку (аналізу чи контролю) операцій із запасами на ДНВП «Об'єднання Комунар» 3.1 Розробка й обґрунтування заходів, спрямованих на поліпшення предмета дослідження 3.2 Розрахунки економічної ефективності запропонованих заходів	15-20	
4 Охорона праці й навколишнього середовища		Згідно з рекомендаціями кафедри охорони праці
5 Цивільний захист		Згідно з рекомендаціями кафедри охорони праці
Висновки	2-3	
Список джерел інформації		40-80 джерел
Додатки		

ДОДАТОК К

Титульний аркуш презентації (зразок)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Інститут (факультет) _____

Кафедра _____ Економічного аналізу та обліку _____

Спеціальність _____ 071 «Облік і оподаткування» _____

Освітня програма _____ «Облік, аудит і оподаткування» _____

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

до захисту дипломної роботи
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Тема роботи _____

ПЕРЕЛІК СЛАЙДІВ

Слайд 1	
Слайд 2	
Слайд 3	
Слайд 4	
Слайд 5	
Слайд 6	
Слайд 7	
Слайд 8	
Слайд 9	
Слайд 10	

Виконавець

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Харків 20__